

คุณสมบัติที่จำเป็นของการเป็นวิทยากรมืออาชีพ (ตอนที่ 2)

บทความโดย : อารporn_ภุทธิพนธ์
อีเมล : p_arporn11@yahoo.com

บทความตอนที่ 1 เราได้พูดคุยกันถึงคุณสมบัติที่จำเป็นของการเป็นวิทยากรมืออาชีพ ได้แก่ คุณสมบัติด้าน P-R-O-F-E-S สำหรับวันนี้เราจะมาพูดคุยกันต่อถึงคุณสมบัติอีก 6 ข้อของการเป็นวิทยากรมืออาชีพในด้าน S-I-O-N-A-L ได้แก่

Strategic Leadership (ผู้นำเชิงกลยุทธ์)

อาชีพวิทยากรถือได้ว่าเป็นอาชีพของผู้นำกลุ่ม ซึ่งต้องนำคนจำนวนหนึ่งที่เข้ารับฟังการอบรมให้มีความคิดเห็นคล้ายตามกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องและพยายามถ่ายทอด ทั้งนี้ผู้ที่เป็วิทยากรมืออาชีพย่อมต้องคิดหาเทคนิค วิธีการ และ กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการนำกลุ่มหรือทีมงานให้เปลี่ยนความคิดและการกระทำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

Strategic Leadership หมายความว่าอย่างไร?...ความสามารถในการโน้มน้าวให้ผู้ฟังเกิดการปรับเปลี่ยนความคิดและความเชื่อต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยการนำเทคนิคและกลยุทธ์ต่าง ๆ มาปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมตามคุณลักษณะของกลุ่มผู้ฟังในระดับที่ต่างกัน

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอย่างไร?

- วางกลยุทธ์และเทคนิคในการถ่ายทอดและโน้มน้าวใจผู้ฟังที่อยู่ในระดับและกลุ่มที่แตกต่างกัน
- ปรับเปลี่ยนเทคนิคและแนวทางในการโน้มน้าวชักจูงผู้ฟังได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ
- กระตุ้นจูงใจให้ผู้ฟังมีความรู้สึก ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- ยกตัวอย่างจากประสบการณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฟังมีความรู้สึก และอารมณ์ที่คล้ายตาม
- กล้ายืนยันในผลดีที่จะเกิดขึ้นต่อกลุ่มผู้ฟัง ถ้าหากทุกคนให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

Initiative (ความคิดริเริ่ม)

วิทยากรมืออาชีพที่ประสบความสำเร็จในการพูดและการบรรยายจนถึงขนาดว่าเป็นที่กล่าวถึงในสาขาวิชาชีพนั้น ๆ ใต้จะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มในการหาวิธีการ และกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เข้ารับ การอบรมมีความรู้สึกสนุกไปพร้อม ๆ กับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากวิทยากร

Initiative หมายความว่าอย่างไร?...การหาวิธีการใหม่ ๆ ในการปรับปรุงการบรรยายของตนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ โดยการนำเสนอเทคนิคต่าง ๆ ที่น่าสนใจมาประยุกต์ใช้ในการสร้างบรรยากาศให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความเป็นกันเอง สนุก และเห็นความสำคัญของการฝึกอบรม

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอย่างไร?

- คิดหาเกมใหม่ ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องหรือประเด็นที่จะนำเสนอ
- ประยุกต์ใช้เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อกระตุ้นจูงใจผู้ฟังให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม
- ปรับเปลี่ยนสื่อและอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
- ยกตัวอย่างและประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้ฟังเห็นภาพและเข้าใจมากขึ้น
- ปรับปรุงเอกสารประกอบการบรรยายให้เหมาะสมและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

Observation (การสังเกต)

ความสามารถในการสังเกตและปรับเปลี่ยนรูปแบบและแนวทางการบรรยายให้สอดคล้องกับปฏิกริยาที่แสดงออกของผู้ฟังได้อย่างเหมาะสมนั้นเป็นอีกคุณสมบัติหนึ่งที่วิทยากรมืออาชีพจำเป็นต้องมี ทั้งนี้เพื่อให้รูปแบบการบรรยายไม่น่าเบื่อ และทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกสนุกและอยากเข้ารับฟังการอบรม

Observation หมายความว่าอย่างไร?...การวิเคราะห์และประเมินปฏิกริยาที่ตอบสนองของผู้ฟังทั้งในด้านกริยาท่าทางและน้ำเสียงว่าเป็นอย่างไรในขณะที่มีการบรรยาย โดยสามารถปรับเปลี่ยนแนวทางและวิธีการในการนำเสนอและการบรรยายได้อย่างเหมาะสมกับปฏิกริยาของผู้ฟังได้

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอย่างไร?

- วิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เข้ารับการอบรม
- ประเมินสถานการณ์ของผู้ฟังได้อย่างถูกต้อง
- ปรับเปลี่ยนเทคนิค แนวทางการสอน และสื่อที่ใช้ให้เหมาะสมกับปฏิกริยาที่ตอบสนองของผู้ฟัง
- ปรับระดับของน้ำเสียงให้เหมาะสมกับปฏิกริยาที่ตอบสนองของผู้ฟัง
- นำเกมต่าง ๆ มาปรับใช้เพื่อกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกสนุกร่วมไปกับการอบรม

Net Working (การสร้างเครือข่าย)

การเป็นวิทยากรมืออาชีพนี้นั้นย่อมต้องติดต่อกับบุคคลจำนวนมากในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งแน่นอนว่ากลุ่มบุคคลเหล่านั้นย่อมเป็นเสมือนหนึ่งเครือข่ายของความรู้และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น โดยอาจจะเป็นอีกมุมมองหนึ่งซึ่งเป็นมุมมองใหม่ ๆ ที่วิทยากรผู้นั้นอาจจะยังไม่เคยรับรู้มาก่อนเลยก็ย่อมได้

Net Working หมายความว่าอย่างไร?....การแสวงหาโอกาสเพื่อรู้จักกับบุคคลใหม่ ๆ และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลที่พึงรู้จัก รวมทั้งการรักษาความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องในสายอาชีพหรือแวดวงเดียวกัน

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอย่างไร?

- เข้ากลุ่ม สมาคม หรือสโมสรต่าง ๆ ที่จัดขึ้น
- แนะนำตนเองเพื่อทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ก่อนเสมอ
- ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในการทำงานกับบุคคลต่าง ๆ
- ติดตามความเคลื่อนไหวและสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคลที่รู้จัก
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ต่าง ๆ กับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้ในทุกระดับ

Achievement (การมุ่งเน้นความสำเร็จ)

การทำงานใด ๆ ก็ตามทุกคนย่อมต้องมุ่งหวังให้การทำงานประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อยู่เสมอ วิทยากรก็เช่นเดียวกัน...ย่อมมีความใฝ่ฝันและความมุ่งหวังให้ผลงานที่ถ่ายทอดออกมาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้นความเป็นมืออาชีพของวิทยากรแต่ละคนคงจะมีความมุ่งหวังมากไปกว่าความเข้าใจของ ผู้เข้ารับการอบรม....ความสำเร็จในหน้าที่การงานที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้รับการอบรมนั้นจะเป็นสิ่งที่มุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งของผู้เป็นวิทยากรมืออาชีพ

Achievement หมายความว่าอย่างไร?....ความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดให้ผู้ฟังเข้าใจและเห็นภาพในสิ่งที่บรรยายได้อย่างชัดเจน โดยสามารถนำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการอบรมในห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอย่างไร?

- วางแผนการถ่ายทอดและเตรียมความพร้อมในการนำเสนองานอยู่เสมอ
- ชักถามผู้ฟังเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและการรับรู้ของผู้ฟัง
- ติดตามการประเมินผลโครงการฝึกอบรมหลังจากที่เสร็จสิ้นการอบรมในแต่ละครั้ง
- สอบถามผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องถึงผลการทำงานภายหลังจากที่เข้ารับการอบรม

- พัฒนาและปรับปรุงแนวทางและวิธีการในการนำเสนออยู่เสมอโดยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลที่ได้รับ

Listening Skill (ทักษะในการรับฟัง)

คุณสมบัติสุดท้าย...แต่ไม่ใช่ทำที่สุด...ของวิทยากรมืออาชีพ นั่นก็คือการเป็นผู้รับฟังที่ดี การเป็นวิทยากรที่ดีและเป็นมืออาชีพนอกเหนือจากการขึ้นไปพูดอยู่ต่อหน้าเวทีแล้ว วิทยากรผู้นั้นต้องเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย

Listening Skill หมายความว่าอย่างไร?...ความเต็มใจที่จะรับฟังคำถาม และปัญหา/ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยไม่มีการพูดขัดจังหวะ หรือใช้คำพูดเพื่อทำให้ผู้ฟังมีความรู้สึกที่ไม่ควรจะถามหรือนำเสนอประเด็นปัญหาใด ๆ

พฤติกรรมที่แสดงออกเป็นอย่างไร?

- เปิดโอกาสให้ผู้ฟังตั้งคำถามเพื่อสอบถามข้อสงสัยต่าง ๆ
- กระตุ้นให้ผู้ฟังนำเสนอประเด็นปัญหาหรือข้อกังวลใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
- รับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้เข้าอบรมอย่างตั้งใจ
- ไม่พูดสอดแทรกในขณะที่มีการนำเสนอมคำถาม หรือประเด็นปัญหาต่าง ๆ
- ตอบคำถามหรือประเด็นข้อสงสัยด้วยความชัดเจนและตรงประเด็น

สรุปว่า หนทางของการสร้างตัวเองให้เป็นวิทยากรมืออาชีพนั้นไม่ง่าย แต่ก็ไม่ยากเกินความสามารถของคุณเอง เพียงขอให้มีความตั้งใจและความใส่ใจที่จะฝึกฝนตนเองอย่างแท้จริงในคุณสมบัติด้าน P - R - O - F - E - S - S - I - O - N - A - L เพียงเท่านี้คุณก็สามารถเป็นวิทยากรมืออาชีพที่ได้รับการยอมรับจากบุคคลต่าง ๆ